

כאן ועכשיו

שיבת ארץ ונשאים אקטואליים

הדיונים בבית הדין הבינלאומי לצדק בהאג - טיעוני ההגנה מטעם ישראל

מהן הטענות נגד ישראל בזיון בהאג?

דרום אפריקה היא מדינה האוהדת את המאבק הפלסטיני נגד ישראל, תומכת את המאמצים לפגוע בישראל בזירה הבינלאומית, ונמצאת בקשרים הדוקים עם איראן וחמאס. על רקע זה, היא הגישה תביעה לבית הדין בית הדין הבינלאומי לצדק (International Court of Justice - ICJ) כנגד ישראל באשמת רצח עם.

לטענת דרום אפריקה, ישראל מסיתה לרצח העם הפלסטיני ומבצעת אותו בפועל בעזה כאשר היא "עושה שימוש חסר הבחנה בכוח והרחקה בכוח של תושבים", תוך פגיעה במספר רב של אזרחים והרס מרחבים אזרחיים. לאור טענות אלו מבקשת דרום אפריקה מבית הדין כי ייתן צו ביניים המורה לישראל לסיים את הלחימה באופן מיידי.

בדיון, שהתרחש בימים חמישי ושישי, 11-12 בינואר 2023, נציגי דרום אפריקה הציגו "ממצאים" המוכיחים לכאורה את טענות התביעה. בין היתר הוצג מסמך ובו ציטוטים חלקיים של פוליטיקאים ואנשי ציבור ישראלים שהוצאו מהקשרם ולכאורה קוראים לרצח העם הפלסטיני. בנוסף, הוצגו מספר סרטונים שבהם נראים חיילים מתעדים אירועים מבצעיים שפורשו בידי התביעה כקריאה לפגיעה חסרת הבחנה בפלסטינים המנוגדת לדין הבין לאומי.

כיצד מצינת ישראל הזיבה לטענות?

בתגובה למסכת שקרית זו העלו נציגי מדינת ישראל טענו מספר טיעונים. הראשון שבהם עסק באכזריותו של ארגון הטרור חמאס וכוונותיו לבצע באזרחי ישראל רצח עם:

"ב-7 באוקטובר, בזמן חג יהודי, אלפי מחבלי חמאס ואחרים פלשו לישראל מהים, מהיבשה ומהאוויר. תחת ירי של אלפי רקטות, בוצע טבח, גרימת מומים ומעשי אונס. הם עינו ילדים מול הורים והורים מול ילדים, שרפו תינוקות בחיים ואנסו בשיטתיות נשים, גברים וילדים. 1200 נרצחו, 240 נחטפו כולל תינוקות, קשישים, שורדי שואה ואנשים עם מוגבלות... אם ישנן פעולות שניתן לתארן כרצח עם - מדובר בפעולות שבוצעו נגד ישראל"

בנוסף, הדוברים מטעם המשלחת הישראלית דיברו על ניסיונותיו של צה"ל למנוע פגיעה בתושבי רצועת עזה שאינם משויכים לארגוני הטרור:

"מאמצייה של ישראל למזער את הנזק הנגרם לאוכלוסייה האזרחית כתוצאה מהלחימה - [הוא] ההפך המוחלט מרצון להשמידם. דפוס ההתנהגות של ישראל מראה לנו שכוונה לבצע ג'נוסייד זה בכלל לא היקש המתקבל על הדעת".

לסיכום, נציגי ישראל הדגישו כי הגדרת המלחמה המוצדקת בחמאס כרצח עם היא זלזול באמנה למניעת רצח עם, שהתקבלה במוסדות האו"ם לאור השואה וסבלו של העם היהודי, תוך מעורבות של מדינת ישראל.

כאן ועכשיו

שיחת אהבה עם נשאים אקטואליים

הדיונים בבית הדין הבינלאומי לצדק בהג - טיעוני ההגנה מטעם ישראל

מה ניתן ללמוד מטיעוני ההגנה על התנהלותה של מדינת ישראל בהלחמה?

נציגי מדינת ישראל בדיון התמקדו בפעולות צה"ל בהתאם לדין הבין לאומי ועל-פי מצפן ערכי חד המנחה אותו. כך, למשל, התמקדו נציגי ההגנה במאמציה של ישראל להבטיח את המשך הסיוע ההומניטרי המועבר לרצועת עזה על אף אירועי ה-7 באוקטובר: "זוהי עבודה יומיומית של אנשים רבים בישראל, מרשויות רבות, שנועדה להבטיח שהדברים אכן קורים בשטח, בעוד שהם ובני משפחתם עצמם הם תחת מתקפה מתמשכת"

מדינת ישראל ממשיכה לאפשר סיוע הומניטרי, בהתאם לדין הבין לאומי. כל זאת, בשעה שגורמי הטרור משתמשים באוכלוסייה האזרחית ובתשתיותיה (בתי חולים, בתי ספר, מוסדות סיוע) כמגן אנושי ומסווה לפעולות המכוונות לפגיעה חסרת הבחנה באזרחי ישראל.

בנוסף, בעוד שדרום אפריקה טענה כי פינוי האוכלוסייה האזרחית מצפון רצועת עזה נעשה ללא התראה מספקת ותוך כוונה לפגוע בה, הוכיחו נציגי ישראל כי מדובר בטענה מופרכת לחלוטין: "אתמול דרום אפריקה ציינה שישראל נתנה התראה של יממה לאזרחים בצפון הרצועה להתפנות. למעשה, צה"ל ביקש מאזרחים להתפנות לדרום הרצועה במשך שלושה שבועות עד שפתח במהלך הקרקעי. שלושה שבועות שסיפקו לחמאס ידע מראש לגבי המקומות שבהם יפעל צה"ל. המבקשת [דרום אפריקה] מסלפת את העובדה הזו - הסילוף הזה הוא במקרה הטוב חוסר היכרות עם האירועים, ובמקרה הרע - רצון לתפור את סיפורם לנרטיב שהוכן מראש"

מה ניתן ללמוד מתהליך התביעה בהאג על מוסר הלחימה של צה"ל?

מדינת ישראל הותקפה ב-7 באוקטובר באופן שנוגד את החוק הבינלאומי והמוסר האנושי, וככל שעוברים הימים נחשפות עוד ועוד מהזוועות שביצעו המחבלים במערב הנגב. צה"ל יצא למלחמה שאין צודקת ממנה במטרה לפרק את יכולות הטרור של חמאס שאפשרו פגיעה בתושבים תמימים, וליצור את התנאים להחזרתם של החטופים בהם מחזיקים ארגוני הטרור כבר למעלה ממאה ימים, תוך פגיעה מתמדת בהם.

צה"ל ניתב את הכעס והזעם על פעולות חמאס לפעולה נחושה ומקצועית, המפרקת באופן יסודי את תשתיות הטרור מעל ומתחת לקרקע, וחושפת בפני העולם כולו את השימוש הציני של ארגוני הטרור בתשתיות אזרחיות כדי להסתיר מאמץ שכל מטרתו הוא לזרוע הרג.

בהתאם למצפן הערכי המנחה אותנו, הכרענו כי "אנחנו זה לא הם". החברה הישראלית היא חברה חפצת חיים, שערך חיי אדם עומד במרכזה. צה"ל נלחם על-מנת להגן על מדינת ישראל, אזרחיה ותושביה, ופועל כדי לפגוע במי שמאיים על שלומם. צוות ההגנה סיכם זאת ואמר: "הזוועות של 7 באוקטובר הן ללא ספק בתחום הג'נוסייד, אבל תגובתה של ישראל הייתה ועודנה לגיטימית. היא פעלה וממשיכה לפעול תוך השקעה של מאמצים רבים, תוך תשלום מחיר על מנת למתן את הנזק שאותן פעולות יכולות לגרום ולהמעיט בסבל האזרחים [...] אם יש איום על החזון הזה, אם יש איום הומניטרי לאזרחים בעזה, הדבר נובע בעיקר מהעובדה שהם חיים תחת משטר של ארגון, ארגון שנוקט בג'נוסייד ואיננו דואג לרווחתם".